

Kestävyyspaneelin kaksi ensimmäistä vuotta 2019-2020

Sisältö

1 Johdanto	2
2 Uuden paneelin organisoituminen	2
2.1 Monitieteinen ja alueellisesti edustava paneeli	2
3 Paneelin toiminta-ajatus	3
4.1 Kansallisen kestävän kehityksen prosessien tuki	4
4.1.1 Kestävän kehityksen toimikunnan työn tuki	4
4.1.2 Lausunnot	5
4.1.3 Muu politiikkavaikuttaminen	5
4.2 Paneelin sisällöllinen työ	6
4.2.1 Kuusi polkua kestävyysmurrokseen	6
4.2.3 Murrostyöpajat	7
4.2.3 Argumenta -hanke	7
4.3 Paneelin kokoukset	8
4.4 Sidosryhmäyhteistyö	9
5 Viestintä	10
5.1 Viestinnän kanavat: nettisivut, Twitter	10
5.2 Tuotokset	10
5.3 Tapahtumien järjestäminen	11
6 Resurssit	12
7 Yhteenveto paneelin toiminnasta ja sen vaikuttavuudesta	13
7.1 Kestävyyspaneelin toiminta 2019-2020 pähkinänkuoressa	13
7.2 Itsearviointia	13
7.3 Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointia	14
Liite 1. Eeva Furmanin kestävään kehitykseen liittyvät esitykset	15

Raportin kokoaminen: Katriina Soini, Milla Tengström

Taitto: Linda Lammensalo

1 Johdanto

Kestävän kehityksen asiantuntijapaneeli, Kestävyyspaneeli, aloitti Luonnonvarakeskuksen, Suomen ympäristökeskuksen ja Helsingin yliopiston Kestävyystieteen instituutin (HELSUS) isännöimänä tammikuussa 2019. Tässä raportissa esitellään paneelin toimintaa vuosina 2019-2020. Raportti kuvailee paneelin työn eri muotoja, sisältöä ja saavutuksia, sekä paneelin käytettävissä olleet resursseja ja niiden käyttöä. Lopuksi arvioidaan, mitkä ovat olleet paneelin keskeisimmät saavutukset ja onnistumiset, sekä sitä, missä olisi kehitettävää tulevaisuutta ajatellen.

2 Uuden paneelin organisoituminen

Ensimmäinen kestävän kehityksen asiantuntijapaneeli toimi vuosina 2014–2018 Sitran isännöimänä. Tuona aikana paneeli vakiinnutti paikkansa Suomen kestävän kehityksen politiikkamallissa ja loi pohjaa tieteen ja politiikan vuoropuhelulle professori Jukka Noposen (2014-2015) ja professori Eeva Furmanin (2016-2018) johdolla ja Eeva Hellströmin (Sitra) tuella. Kun toimintamalli oli vakiinnuttanut paikkansa, Sitra oli halukas luopumaan isännöinnistä. Vuoden 2018 aikana paneelille haettiin uutta kotipesää ja käytyjen keskustelujen myötä Luonnonvarakeskus, Suomen ympäristökeskus ja Helsingin yliopiston kestävyystieteen instituutti HELSUS tarjoutuivat yhdessä viemään paneelin toimintaa eteenpäin. Yhteistyöstä tehtiin sopimus, joka allekirjoitettiin 23.01.2019 (Liite 1. Yhteistyösopimus).

2.1 Monitieteinen ja alueellisesti edustava paneeli

Uusien panelistien rekrytointi vuosille 2019-2021 käynnistettiin isäntäorganisaatioiden toimesta jo syksyllä 2018. Ehdotuksia pyydettiin suomalaisilta yliopistoilta, tutkimuslaitoksilta, tiedeinstituutioilta sekä ministeriöiltä. Määräaikaan mennessä tuli 40 ehdotusta, jotka koskivat yhteensä 34 eri henkilöä. Kaikki ehdokkaat olivat tieteellisesti hyvin ansioituneita asiantuntijoita. Panelistien valinnassa kiinnitettiin huomiota siihen, että eri osaamisalat ja kestävän kehityksen osa-alueet tulevat katetuksi, mutta myös asiantuntijoiden aktiivisuuteen tieteellisissä verkostoissa ja yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa kiinnitettiin huomiota. Vahvuutena nähtiin myös useamman organisaation toimesta tullut ehdokkuus. Lisäksi valinnassa huomioitiin eri alueiden tasapainoinen edustus sekä sukupuolinäkökulma. Paneeliin kutsuttiin kymmenen asiantuntijaa.

Paneelin kokoonpano 2019-2020

Puheenjohtaja:

prof. Eeva Furman, Suomen ympäristökeskus, ympäristöpolitiikka, kestävyysmurros

Jäsenet:

- prof. Lassi Linnanen, Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto, systeemiajattelu, ympäristötalous
- dos. Katriina Siivonen, Turun yliopisto, tulevaisuudentutkimus, kulttuurinen kestävyys
- prof. Arto O. Salonen, Itä-Suomen yliopisto, ekososiaalinen sivistys ja transformaatio
- prof. Mikko Mönkkönen, Jyväskylän yliopisto, ekologia ja luonnonvarojen käytön kestävyys
- prof. Jouni Jaakkola, Oulun yliopisto, terveys ja hyvinvointi
- prof. Juho Saari, Tampereen yliopisto, sosiaali- ja hyvinvointipolitiikka
- prof. Anne Tolvanen, Luonnonvarakeskus, metsien monikäytön ekologia
- prof. Tuuli Toivonen, Helsingin yliopisto, kaupunkimaantiede
- prof. Minna Halme, Aalto yliopisto, kestävä talous ja liiketoiminta

Isäntäorganisaatiot kutsuivat paneelin puheenjohtajaksi professori Eeva Furmanin (SYKE). Paneeli valitsi keskuudestaan kaksi varapuheenjohtajaa, Katriina Siivosen ja Lassi Linnasen. Kukin koordinoiva organisaatio nimitti paneelin työtä tukemaan koordinaattorin. Ensimmäiset kaksi vuotta (2019-2020) paneelin pääkoordinaattorina toimi erikoistutkija Katriina Soini (Luke). Koordinaatitiimissä työskentelivät lisäksi erikoistutkija Jari Lyytimäki (SYKE), tutkimuskoordinaattori Paula Schönach (HELSUS, 1.1.2019-13.3.2020) ja hänen jälkeensä tutkimuskoordinaattori Eeva-Lotta Apajalahti (HELSUS), 1.5.2020 alkaen. Koordinaatitiimin työtä ovat tukeneet isäntäorganisaatioiden viestinnät, kahden ensimmäisen vuoden aikana erityisesti Luken viestintä, viestintäpäällikkö Johanna Torkkel ja erikoisasiantuntija Ulla Ramstadius. SYKEstä viestinnän yhteyshenkilönä on ollut Kirsi Norros. Viestintä oli kunkin organisaation omaa panostusta paneelin työhön. Lisäksi työssä ovat ajoittain avustaneet Luken harjoittelijat Johanna Jämsä ja Milla Tengström.

3 Paneelin toiminta-ajatus

Paneelin toimintaa määrittävät yhteistyösopimukseen kirjatut tehtävät. Sopimuksessa määritellään, että näissä tehtävissä korostuvat:

- * toiminnan painopisteet, jotka määräytyvät Agenda 2030:n perusteella
- * tieteellinen tieto, jonka pohjalta käydään yhteiskunnallinen keskustelua
- * integroiva ote
- * kansallinen ja globaali näkökulma
- * toiminnan tarkoitus on tukea, haastaa ja arvioida kestävä kehityksen politiikan toimeenpanoa
- * tavoite seurata ja tuottaa sisältöä politiikkaprosesseihin, ml. hallituksen tulevaisuustyöhön
- * tavoite seurata ja ottaa kantaa indikaattorityöhön,
- * toimia vuorovaikutuksessa valtioneuvostonkanslian kestävä kehityksen koordinaatioverkoston, tulevaisuusvaliokunnan ja kestävä kehityksen toimikunnan kanssa.

Elokuussa 2019 paneeli muotoili oman toiminta-ajatuksensa seuraavasti:

Me kestävyyspaneelin tieteentekijät viemme Suomea kohti kestävä kehityksen mukaista toimintaa.

Tuomme tieteen näkökulmia ja eettisiä pohdintoja päätöksentekoon. Nostamme julkiseen keskusteluun kiperiä, mutta kestävä kehityksen kannalta kriittisen tärkeitä kysymyksiä.

Tavoittemme on edistää sellaista yhteiskunnallista muutosta, joka ottaa huomioon sekä ympäristön että ihmisen hyvinvoinnin. Tunnistamme niitä kohtia, joissa keskenään ristiriitaiset näkökulmat täydentävät ja tukevat toisiaan. Arvioimme ja ennakoimme kehitystä ja tuemme pitkäjänteistä päätöksentekoa.

Haluamme olla siellä, missä kestävydestä puhutaan. Toivomme, että ihmiset ovat yhteydessä meihin ja haastavat meitä kestävä kehityksen asioissa.

Käytännössä paneeli otti tehtäväkseen systemisen ajattelun juurruttamisen kestävä kehityksen päätöksentekoon, keskusteluun ja tutkimukseen (kts. Kuva 1.).

Kestävyyspaneelin toiminta 2019-2021

Kuva 1. Paneelin työn tavoitteena on ollut systeemisen ajattelun vahvistaminen kestävyysmurroksen edistämiseksi.

4 Paneelin toiminta

4.1 Kansallisen kestävän kehityksen prosessien tuki

4.1.1 Kestävän kehityksen toimikunnan työn tuki

Paneelin yksi tärkeimmistä tehtävistä on ollut vuorovaikutus Kestävän kehityksen toimikunnan sekä Suomen kestävän kehityksen koordinaatiosihteeristön kanssa. Paneeli on osallistunut kaikkiin toimikunnan kokouksiin ja pitänyt puheenvuoron kulloinkin ajankohtaisesta aiheesta.

- 22.11.2019 Eeva Furman, Kestävyyspaneeli: [Kestävyyspaneelin evästyksset ja GSDR PDF_1.8MB](#)
- 20.04.2020 Jari Lyytimäki, Kestävyyspaneeli: [Kestävyyspaneelin evästyksset systeemisen murroksen edistämiseksi Suomessa](#)
- 20.09.2020 Teema: Kestävän kehityksen, ilmastopolitiikan pyöreän pöydän ja talousneuvoston yhteiskokous. Minna Halme, Kestävyyspaneeli: [Mitä oikeudenmukaisella siirtymällä tarkoitetaan ja miksi se on tärkeää?](#)
- 03.12.2020 Teema: Suomen Agenda2030 tiekartta: esiselvityksen tulokset ja jatkotoimet. Katriina Siivonen, Kestävyyspaneeli: [Kommenttipuheenvuoro esiselvityksestä ja tulevasta tiekarttatyöstä PDF_95kB](#)

Paneelin edustajat ovat osallistuneet vuosittain järjestetyn Kestävän kehityksen tila ja tulevaisuus - tapahtumien ohjelmiin puhujina.

- 29.05.2019 Arto O. Salonen: "Ekososiaalinen sivistys ja transformatiivinen oppiminen
- 03.06.2020 [Kohtaako tiede nuorten utopiat? Dialogi Eeva Furman ja Nuorten Agenda2030 Laura Hildenin kanssa.](#)

Paneelin edustajat ovat pitäneet esitelmiä paneelin viesteistä ja toiminnasta (kts. alla)

- 14.-15.01.2020 Eeva Furman: [Presentation in Academic Publication in Europe Conference, in Catalyst for Change -session.](#)
- 04.05.2020 Eeva Furman: [Agenda 2030: Hållbar omställning på vetenskaplig grund. Presentation in Swedish Conference on Sustainable Development.](#)
- 11.05.2020 IS Global COVID-19: The Decade After -webinaari. Eeva Furman: [How the COVID pandemic can accelerate progress towards SDGs.](#)

Lisäksi paneeli on osallistunut aktiivisesti Suomen Kestävän kehityksen maaraaportin valmisteluun (2020) kirjoittamalla mm. kommentoimalla sisällysluettelo ja kirjoittamalla lyhyen artikkelin raportin. Paneeli on osallistunut myös Suomen kansallisen tiekartan valmisteluun eri tavoin: valmistelevaan työpajaan 2020 (Soini), Gaian esiselvitys (Furman) ja esiselvityksen kommentointi toimikunnan kokouksessa (Siivonen).

4.1.2 Lausunnot

Paneeli on tukenut kansallista päätöksentekoa antamalla eri valiokunnille asiantuntijalausuntoja. Lausunnot on valmisteltu yleensä yhdessä koko paneelin tai kunkin aihealueen asiantuntijoista koostetun pienemmän ryhmän kanssa.

- 11.09.2019 Tulevaisuusvaliokunta: [Lausunto Agendan toimeenpanosta \(koko paneeli\) \(Lassi Linnanen\)](#)
- 14.02.2020 Tulevaisuusvaliokunta: [yhteinen kuulemistilaisuus/seminaari, Kuusi polkua kestävään kehitykseen \(koko paneeli mukana\)](#)
- 25.03.2020 Tulevaisuusvaliokunta: [Lausunto EU:n komission tiedonannosta vihreän kehityksen ohjelmasta \(Furman\)](#), lausunnon pohjalta kirjoitettu [blogi \(Soini, Lyytimäki\)](#)
- 02.12.2020 Tulevaisuusvaliokunnan, ulkoasiainvaliokunnan, liikenne- ja viestintävaliokunnan, maa- ja metsätalousvaliokunnan sekä ympäristövaliokunnan yhteinen kokous. [Valtioneuvoston selonteko kestävä kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta: Kohti hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa.](#)

4.1.3 Muu politiikkavaikuttaminen

Kansallinen:

- Paneeli on osallistunut syksyllä 2020 käynnistetyn Ilmastopolitiikan pyöreän pöytä -työskentelyyn yhtenä jäsenenä: Paneeli pöydän jäsenenä (Furman, Linnanen). Pyöreä pöytä on kokoontunut vuoden 2020 aikana kuusi kertaa. Paneeli on aina keskustellut kokouksen teemasta etukäteen ja valmistellut yhteisen kannanoton. Kokoukset 28.5.2020; 27.8.2020; 24.9.2020; 28.10.2020; ja 2.12.2020.
- Paneeli valmisteli kommentin [kiertotalousohjelman valmistelun tueksi](#) (Linnanen ja Halme) johdolla.
- Paneeli esittäytyi Kansliapäälliköiden kokouksessa 2.12.2019 (Furman, Linnanen, Siivonen, Soini) ja sai työlleen hyvän vastaanoton.
- Paneelin jäsenet ovat konsultoineet eri hallinnonaloja kestävään kehitykseen liittyvässä työssä kutsuttuina asiantuntijoina
  - o VTV, ilmiöpohjainen budjetointi (Furman)
  - o OKM, kulttuuri ja kestävä kehitys työ (Siivonen, Soini)
  - o Maaseutupolitiikan neuvosto, maaseutu ja kestävä kehitys (Soini)

Kansainvälinen:

- Paneelin puheenjohtaja Furman osallistui kansainvälisen asiantuntijaryhmän työhön, joka syksyllä 2019 julkaisi raportin [Global Sustainable Development Report: The Future is Now \(GSDR2019\)](#).

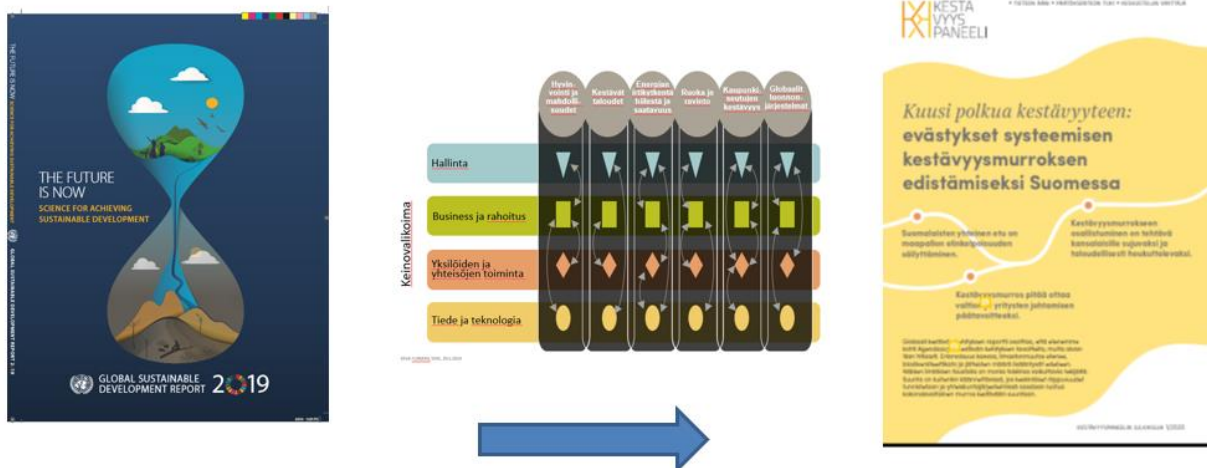
Paneeli osallistui aktiivisesti raportin julkistamiseen liittyvään viestintään (tilaisuus ulkoministeriössä ja mediatiedotteet) Suomessa syyskuussa 2019.

- lukuisia esityksiä kansallisesti ja kansallisesti, joissa esiteltä sekä GSDR2019 työtä, että Kestävyyspaneelia (Furman)
- OECD:n ympäristöpolitiikan maatumkinta – osallistuminen Suomen kommentointiin syksyllä 2020.

4.2 Paneelin sisällöllinen työ

4.2.1 Kuusi polkua kestävyysmurrokseen

Paneelin ensimmäisten vuosien sisällöllinen työ ja viestintä rakentui pitkälti Globaalin kestävä kehityksen raportissa (2019) esitellyn viitekehityksen soveltamiseen Suomen kestävyystyössä. Työ alkoi syksyllä 2019 ja helmikuussa 2020 julkaistiin Kestävyyspaneelin ensimmäinen raportti: *Kuusi polkua kestävyysmurrokseen: Kestävyyspaneelin suositukset Kestävyysmurroksen edistämiseksi Suomessa*. Raportti julkaistiin Tulevaisuusvaliokunnan kanssa yhdessä järjestetyssä kuulemisessa 14.2.2020 ja se on käännetty myös englanniksi ja ruotsiksi.

Kuva 2. Paneelistien ja paneelin julkaisuja

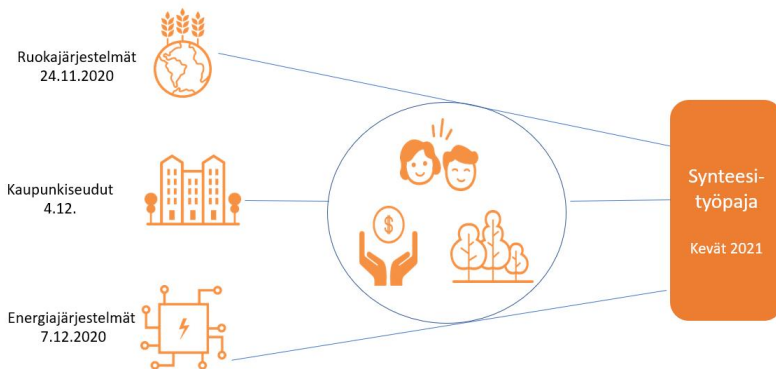
Eri teemoista tehtiin podcastit, joissa aina kaksi panelistia kerrallaan keskustelivat kustakin teemasta erikseen. Viestintää tuki myös samoja aiheita käsittelevä blogi -kirjoitusten sarja. Edelleen työtä esiteltiin myös tutkijayhteisölle Viikin kampuksella Sustainability Seminar -sarjassa. Kaiken kaikkiaan paneelin esittelemät murrospotut ovat saaneet näkyvyyttä. Niitä käytetään esim. Helsingin yliopiston kestävyystieteen opetuksen jäsenyyksenä, ja ne ovat ehdolla myös Agenda2030 -tiekartan teemoiksi.

Työn pohjalta paneeli on kirjoittanut myös englanninkielisen artikkelin: *From efficiency to resilience: Systemic change towards sustainability after COVID-19 pandemic*. Käsikirjoitukset tieteellisesti arvioitua kirjaan Sullivan, S. & Boehm, S. (eds.): *Negotiating Climate Change in Times of Crisis: Social Science Perspectives*. Lisäksi paneeli on työstänyt toisen tieteellisen käsikirjoituksen, jonka julkaisuprosessi on vielä kesken.

4.2.3 Murrostyöpajat

Työ murrospolkujen parissa jatkui syksyllä 2020. Paneeli halusi tutkia polkujen välisiä yhteyksiä sekä polkuihin liittyviä tabuja ja järjesti syksyllä 2020 Murrostyöpajojen sarjan. Työpajoihin kutsuttiin Strategisen Tutkimuksen Neuvoston rahoittamien STN -hankkeiden tutkijoita, jotka ovat perehtyneitä kestävyystieteen eri substanssikäsitteisiin. Työpajoissa pohdittiin, miten mahdollistaa GSDR-raportissa ja kestävyyspaneelin Kuusi polkua kestävyystieteen -julkaisussa esitetyt kuusi kestävyysmurrosta. Työpajoissa syvennyttiin kestävään ruokajärjestelmään ja ravitsemukseen, kaupunkeihin ja kaupunkiseutujen kehitykseen, sekä energiaan ja sen saatavuuteen. Näiden yksittäisten murrosten rinnalla tavoitteena oli myös pohtia, minkälaisia muutoksia tarvitsemme taloudessa, ekosysteemeissä ja ihmisten hyvinvointiin liittyvissä järjestelmissä. Vuoden 2021 alkupuolella järjestetään vielä yksi synteesityöpäjä, jossa kaikki kuutta järjestelmää tarkastellaan yhdessä. Työpajat tuottivat materiaalia paneelin työhön, julkaisuihin, tilaisuuksiin ja Argumenta-hankkeen sisältöihin, ja tarjosi laajemmalle tiedeyhteisölle mahdollisuuden vuoropuheluun paneelin kanssa. Työpajat järjestettiin yhteistyössä Mukamas-yrityksen kanssa, joka tarjosi erityisesti teknistä fasilitointia Howspace -alustalla.

4.2.3 Argumenta -hanke

Kuusi polkua -työ jatkuu myös Suomen kulttuurirahaston rahoittamassa Argumenta -hankkeessa *Kuudella polulla kohti kestävyyttä*, joka käynnistyy 1.1.2021 ja kestää kaksi vuotta. Hankkeen budjetti on 110 000 euroa. Hankkeen tarkoituksena on parantaa ymmärrystä kestävyysmurroksista ja ihmisten valmiuksia toimia sen eteen, luomalla uusia keinoja ja tapoja puhua murroksista. Hanke tuo yhteen eri tieteenalojen tutkijoita ja tavallisia ihmisiä sanoittamaan kestävyysmurrosta. Hanke toteutetaan kirjastoissa ja museoissa ympäri Suomea ensi vuoden aikana, kutsumalla ihmisiä keskustelemaan ja luomaan yhdessä kuvallisia, sanallisia ja äänellisiä tarinoita kestävyysmurroksesta. Kohtaamisten ja luomisprosessien avulla voidaan synnyttää yhteinen näkemys siitä, miltä uudistuva ja kestävä yhteiskunta näyttää ja miten se voi tukea myös ihmisten hyvinvointia.

4.3 Paneelin kokoukset

Paneeli kokousti kaiken kaikkiaan 12 kertaa 2019-2020 välisenä aikana. Kokouksia pyrittiin mahdollisuuksien mukaan järjestämään eri paikkakunnilla osana paneelin lupausta olla kansallinen paneeli. Yksi kokouksista järjestettiin Jyväskylässä, jolloin pidettiin yhteinen seminaari Wisdom -tutkijoiden kanssa. Turkuun suunniteltiin vastaavaa kokousta ja tapaamista turkulaisten tutkijoiden ja kaupungin edustajien kanssa vuodelle 2020, mutta koronatilanteen vuoksi suunnitelmista jouduttiin perääntymään. Vuoden 2020 aikana kokoukset pidettiin vuoden ensimmäistä kokousta lukuun ottamatta virtuaalisesti. Kestävän kehityksen koordinaatiosihteeristön edustajat (Marja Innanen, Sami Pirkkala, Annika Lindblom) osallistuivat useimpiin kokouksiin ja kertoivat ajankohtaisista asioista kestävän kehityksen politiikan puolelta. Lisäksi paneelin puheenjohtaja ja sihteerit olivat sihteeristöön yhteydessä paneelin kokousten välissä ja tarpeen mukaan tiedonkulun varmistamiseksi.

Päiväys	Keskeiset asiat
22.2.2019	Kokous & tapaaminen edellisen paneelin kanssa, Helsinki <ul style="list-style-type: none"> - tutustuminen työhön ja toisiimme - yhteinen tavoitetilä ja panelistien rooli sen saavuttamisessa - alustavaa keskustelua toiminta- ja viestintäsuunnitelmasta - kokouksen jälkeen pidettiin uuden ja vanhan paneelin yhteiskokous
23.04.2019	Viestintätyöpaja yhdessä Kaskas Median kanssa & kokous, Helsinki <ul style="list-style-type: none"> - viestinnän tavoitteet, kohderyhmät ja työkalut
18.06.2019	Viestintätyöpaja yhdessä Kaskas Median kanssa & kokous, Helsinki <ul style="list-style-type: none"> - erilaisten viestintästrategioiden pohtimista - paneelin sisäinen organisoituminen ja varapuheenjohtajista päättäminen - nettisivut julkaistu ja Twitter-tili
08.08.2019	Retriitti Tampereella <ul style="list-style-type: none"> - toiminta-ajatuksen kiteyttäminen viestintätyöpajojen pohjalta - Kuusi polkua -projektin suunnittelun käynnistäminen: GSDR-raportin jäsenyykset paneelin työn pohjaksi ja tulokulmat Suomen näkökulmasta
16.10.2019	Kokous Helsingissä <ul style="list-style-type: none"> - sidosryhmäasiat: lausunto TuV:lle - Kuuden polun raportin tavoitteista ja parityökäytännöistä sopiminen
29.11.2019	Kokous Helsingissä (YM) <ul style="list-style-type: none"> - paritöiden tulokset, policy briefin suunnittelu - YK-Voluntary National Review –maaraaportin sisällön kommentointi ja paneelin osuuden suunnittelu - päätös osallistua EEAC -verkoston toimintaan
08.01.2020	Kokous Jyväskylässä & yhteinen seminaari Wisdom -verkoston kanssa <ul style="list-style-type: none"> - policy brief:in viimeistely - tapaaminen ja avoin seminaari ja työpaja Wisdom -verkoston kanssa kuuteen polkuun liittyen
18.03.2020	Kokous online <ul style="list-style-type: none"> - sidosryhmäasiat - paneelin välituloskeskustelu - päätettiin hakea Argumenta-rahoitusta
07.05.2020	Kokous online <ul style="list-style-type: none"> - keskustelua koronajulkaisusta, sen sisällöstä ja tavoitteista sekä Nature Sustainability -artikkelista - syksyn työpajasarjan ideointia
20.08.2020	Kokous online

	<ul style="list-style-type: none"> - sidosryhmäasiat: ilmastopolitiikan pyöreä pöytä, tulevaisuusvaliokunta, EEAC, yhteistyö muiden paneelien kanssa - Nature Sustainability artikkelin sisällöstä keskustelua lehdestä saadun palautteen perusteella.
20.10.2020	<p>Kokous online</p> <ul style="list-style-type: none"> - sidosryhmäasiat ja lausunnot (kiertotalousohjelma, ilmastopolitiikan pyöreä pöytä, tiedepaneelien yhteiskokous) - Argumenta rahoitus saatu, projektin käynnistäminen - Murrostyöpajojen työpajakokonaisuus: esittely ja palaute
04.12.2020	<p>Kokous online</p> <ul style="list-style-type: none"> - sidosryhmäasiat: ilmastopolitiikan pyöreä pöytä, kestävä elvytys -raportti, Agenda2030 -tiekartta - paneelin joulunalusblogi (Kuka saa puhua taloudesta?) – suunnittelu ja avoimen keskustelukulttuurin edistäminen yhdessä tiedepaneelinen ja TNK:n kanssa.

Paneeli on esitellyt työtään isäntäorganisaatioiden edustajille kaksi kertaa, 17.9.2019 ja 24.10.2020. Kokouksessa olivat mukana paneelin puheenjohtaja ja koordinaatiotiimi sekä tutkimusjohtaja Eeva Primmer, SYKE, johtaja Anne Toppinen, HELSUS ja tutkimusjohtaja Antti Asikainen, Luke.

4.4 Sidosryhmäyhteistyö

Kansallinen yhteistyö

Paneeli on hakenut yhteistyötä muiden suomalaisten tiedepaneelien, erityisesti luonto- ja ilmastopaneelin kanssa. Aiempina vuosina tätä oli jo yritetty, mutta se ei johtanut konkreettiseen yhteistoimintaan. Ensimmäinen yhteiskokous kolmen paneelin koordinaation ja puheenjohtajiston kesken järjestettiin 21.10. Siinä keskusteltiin yhteistyön tavoitteista ja konkreettisista muodoista. Kokouksen myötä paneelit ryhtyivät tekemään yhteistä politiikkasuositusta vihreän kasvun ohjelmasta ja suunnittelemaan yhteisiä paneelikeskusteluja Jyväskylän Kesä -tapahtumassa ja Lahden ympäristöpääkaupunki -tapahtumassa vuonna 2021. Lisäksi ideoitiin muita yhteistoiminnan muotoja keskustelun yhteiskunnallisen keskustelun virittämiseksi.

Yhteistyötä tutkimusyhteisöjen kanssa on viritetty Viikki Sustainability Campus -sarjassa, jossa paneeli on esitellyt työtään kahteen otteeseen 2019 ja 2020 sekä Murrostyöpajoihin liittyen.

Paneeli on pyrkinyt myös luomaan yhteistyötä Nuorten Agenda2030 ja Demo Finland ry:n kanssa. Keväällä 2020 oli suunnitteilla yhteinen tilaisuus Kuusi polkua -julkaisuun liittyen (18.3.2020). Se jouduttiin kuitenkin perumaan koronatilanteen vuoksi, sillä silloin ei ollut vielä valmiutta järjestää tilaisuutta netissä. Eeva Furman oli puhumassa Demo Finland ry:n tilaisuudessa.

Kansainvälinen yhteistyö

Jo edellinen paneeli oli osallistunut eurooppalaisten ympäristö- ja kestävyyspaneelien verkoston, EEAC:n, The European Environment and Sustainable Development Advisory Councils Network:n toimintaan. EEAC oli kovin kiinnostunut paneelin työstä, erityisesti paneelin vahvasta yhteiskunnallisesta painotuksesta. Katriina Soini osallistui EEAC:n vuosikokoukseen syyskuussa 2019 Lissabonissa ja esitteli siellä paneelin työtä. Vuoden 2019 lopulla paneeli päätti virallistaa yhteistyön liittymällä verkoston jäseneksi. Eeva Furman kutsuttiin paneelin johtoryhmään joulukuussa 2020. Jäsenyyden myötä paneelin työ saa näkyvyyttä verkoston kautta, ja vastaavasti EEAC välittää paneelille hyödyllistä tietoa muiden paneelien toiminnasta ja erityisesti EU -tason politiikasta kestäväan kehitykseen liittyen. Paneeli voi osallistua verkoston yhteisiin selvityksiin ja politiikkakannanottoihin. Vuonna 2020 paneeli osallistui EEAC:n tekemään kyselyyn kestäväan kehityksen

rahoitusinstrumenteista ja kannanottoon koskien vihreää siirtymää ja COVID19 -pandemiaa. Eeva Furman on pitänyt esitelmää [EEAC:n eri tilaisuuksissa](#).

5 Viestintä

5.1 Viestinnän kanavat: nettisivut, Twitter

Paneeli on käyttänyt viestinnässään eri kanavia ja keinoja monipuolisesti. Ideoita ja käytännön työkaluja viestinnän suunnitteluun paneeli sai Kaskas Medialta kahdessa minityöpajassa keväällä 2019. Viestinnän pääkanavina ovat toimineet kestävyyspaneelin WordPress-kotisivut (www.kestavyyspaneeli.fi), joilla kerrotaan paneelin työstä sisältävät blogit, PB:it, ajankohtaiset artikkelit/uutiset sekä kannanotot.

Kestävyyspaneeli on aktiivinen Twitterissä ([@Kestavyyspaneli](#)) ja meillä on yhteinen hashtag #kestavyyspaneeli, jota käytetään paneelin kesken. Twitter-tilillämme tavoittelemme parempaa näkyvyyttä paneelin toiminnalle ja se on myös yksi kanava tavoittaa päätöksentekijöitä. Vuoden 2020 lopussa paneelilla oli 940 seurattua ja 821 seuraajaa. Tavoitteemme on päästä vähintään 1000 seuraajaan, koska sillä määrällä Twitterin algoritmit suosivat paneelin tilin näkyvyyttä.

5.2 Tuotokset

Blogikirjoitukset

- 10.09.2019 Katriina Siivonen: [Metsäsuhde on Suomessa vahva ja hyödynnettävissä](#)
- 24.10.2019 Arto O. Salonen: [Kestävät elämäntavat lisäävät hyvinvointia](#)
- 04.12.2019 Katriina Soini: [Kestävyyspaneelin työ vauhdissa – arvio Suomen tilanteesta valmistumassa](#)
- 16.12.2019 Eeva Furman: [Kestävässä kehityksessä yhdistyvät tieto ja eettisyys](#)
- 10.01.2020 Jari Lyytimäki ja Arto O. Salonen: [Söisimmekö itsemme ja yhteiskunnan kestäväksi?](#)
- 07.07.2020 Mikko Mönkkönen: [Kompensoimalla maksamme monimuotoisuuden turvaamisesta](#)
- 18.02.2020 Jari Lyytimäki: [Ensiaskelita kestävyuden kuudelle polulle](#)
- 16.04.2020 Katriina Soini ja Jari Lyytimäki: [Koronasta lisäpontta Euroopan vihreän kehityksen ohjelman toteutukseen](#)
- 28.04.2020 Eeva Furman: [Koronaepidemian myötä Afrikka -yhteistyö entistä tärkeämpää](#)
- 03.07.2020 Katriina Siivonen: [Pandemia väylänä kokonaiskestävään murrokseen](#)
- 14.12.2020 Minna Halme, Lassi Linnanen ja Eeva Furman: [Kuka saa puhua taloudesta kestävyysmurroksen vipuvoimana?](#)

Podcastit ja videot

Kuudesta polusta tehtiin [podcast-sarja](#) yhteistyössä Jaksomedian kanssa.

- Jakso 1: [Ollaanko Suomessa tarpeeksi läpinäkyviä ruoantuotannossa?](#) (Eeva Furman ja Arto O. Salonen)
- Jakso 2: [Voidaanko metsäsuhteella muuttaa maailmaa kestävämmäksi?](#) (Mikko Mönkkönen ja Katriina Siivonen)
- Jakso 3: [Onko taloudellinen kasvu aina edellytys kehitykselle?](#) (Minna Halme ja Jouni Jaakkola)
- Jakso 4: [Millaista olisi kulutus fossiilivapaassa taloudessa?](#) (Anne Tolvanen ja Lassi Linnanen)

Euroopan kestävä kehityksen viikolla paneeli teki videot (20.-26.9.2020) yhteistyössä VNK koordinaatiosuhteistön kanssa. Videoissa neljä panelistia ([Furman](#), [Toivonen](#), [Halme](#), [Salonen](#)) pohtivat, mitä he voisivat jättää taakseen nykymaailmasta.

Raportit

Kestävyyspaneeeli (2020). [Kuusi polkua kestävyteen: evästyket systeemisen kestävyysmurroksen edistämiseksi Suomessa](#). Kestävyyspaneeelin julkaisuja 1/2020.

Kestävyyspaneeeli (2020). [Sex vägar till hållbarhet: utgångspunkter för främjande av en systematisk omställning till hållbarhet i Finland](#). Expertpanelen för hållbarhet publikation 1/2020.

Kestävyyspaneeeli (2020). [Six paths towards sustainability: a toolkit to promote a systemic transformation towards sustainable development in Finland](#). Finnish Expert Panel on Sustainable Development, Publications 1/2020.

Esiintymiset (Kts. myös Liite 1.):

Vuonna 2019

- 26.2.2019 TKI&O esitys, Eeva Furman ”Näkökulmia tutkimustarpeista ilmiöpohjaisten, suurten yhteiskunnallisten murrosten haltuunottoon”
- 15.5.2019 Kestävän kehityksen toimikunnan ja kehityspoliittisen toimikunnan kokous, esitys + kommentit panelisteilta (VNK)
- 29.5.2019 Suomen tila ja tulevaisuus: evästystilaisuus hallitusohjelman tekemiseen (VNK)
- 4.9.2019 Eeva Furman, *Globaalin kestävä kehityksen tila ja avaimet muutokseen*. Median taustatilaisuus, ulkoministeriö, Helsinki.
- 11.9.2019 Tulevaisuusvaliokunnan kokous, Lassi Linnanen osallistui ja esitteli paneelin työtä (=Suomen tulkinta GSDR:stä ja hallitusohjelmaan)
- 7.-11.10.2019 Kestävän kehityksen viikko Oulussa, Arto O. Salonen piti yleisöluennon aiheesta *Kohti upeuksia: Kuinka tulevaisuus voisi hymyillä sinulle, minulle ja meille?* Arto osallistui myös paneelikeskusteluun Talouskasvun globaaleista vaikutuksista.
- 30.10.2019 Eeva Furman: ESDN conference, Helsinki, 30.10.2019 <https://www.sd-network.eu/?k=ESDN%20conferences&year=2019>
- 30.-31.10.2019 Euroopan kestävä kehityksen virkamiesten konferenssi, Finlandia-talo (VNK)

Vuonna 2020:

- 10.1.2020 Eeva Furman, Wisdom seminar Jyväskylä
- 14.-15.1.2020 Eeva Furman: [Presentation in Academic Publication in Europe Conference, in Catalyst for Change -session.](#)
- 17.2.2020 Eeva Furman, Lassi Linnanen, Katriina Siivonen, & Katriina Soini, kansliapäällikkökokous
- 14.2.2020 [Kuusi polkua kestävyteen-julkaisu esitys tulevaisuusvaliokunnassa, Eeva Furman.](#)
- 4.5.2020 Eeva Furman, Konferens Agenda 2030: [Hållbar omställning på vetenskaplig grund. Esitys ruotsalaisessa kestävä kehityksen konferenssissa.](#)
- 24.9.2020 Minna Halmeen esitys Kestävän kehityksen toimikunnan, talousneuvoston ja ilmastopolitiikan pyöreän pöydän yhteiskokouksessa: [Mitä oikeudenmukaisella siirtymällä tarkoitetaan ja miksi se on tärkeää?](#)
- 25.09.2020 Lassi Linnanen: [Marja Sannikka, YLE: Kulutamme itsemme hengeltä.](#)
- 8.12.2020 Arto O. Salonen: [Planetaarinen sivistys. Climate university'n youtube kanava.](#)
- 14.12.2020 Arto O. Salonen: [vieraana Riku Rantalalan 100 kysymystä ilmastosta-ohjelmassa nelosella.](#)

5.3 Tapahtumien järjestäminen

Paneeli oli suunniteltu keskustelusessiota SuomiAreenalle yhdessä toimittaja Reetta Rädyn kanssa kesälle 2020. Sessiossa olisi keskusteltu siitä, miten kestävä kehityksen asiat ovat mediassa esillä: mistä puhutaan, mistä vaietaan ja mistä pitäisi puhua. Lopulta koko SuomiAreena2020 tapahtuma peruttiin. Paneeli on ilmoittautunut mukaan samalla teemalla kesän 2021 SuomiAreenaan.

6 Resurssit

Yhteistyösopimuksessa määriteltiin, että kukin organisaatio vuorollaan on ensisijaisessa vastuussa paneelin työn koordinaatiossa kaksi vuotta kerrallaan. Tällöin koordinaattori voi käyttää työajastaan 20% paneelin työn tukemiseen sekä osoittaa paneelin toimintaan myös viestinnän resursseja. Vuosien 2019-2020 aikana koordinaatiovastuussa oli Luonnonvarakeskus erikoistutkija Katriina Soinin johdolla noin 20-25% työajastaan. Lisäksi Luken viestintä ja tutkimussihteerit osallistuivat paneelin työhön noin 0,5-1,0 kk työpanoksella (nettisivujen rakentamisen ja ylläpidon tuki, Twitter tilin luominen, viestinnällinen koulutus, blogien kommentointi, julkaisujen suunnittelu ym.). Suomen ympäristökeskus on käyttänyt paneelin toimintaan työaikaa seuraavasti: Paneelin puheenjohtaja Eeva Furman on käyttänyt paneelin työhön noin 1,5 kk ja koordinaattori Jari Lyytimäki reilut 1 kk. SYKEssä työtä on allokoitu osittain myös muille tehtäville. HELSUSissa paneelin työtä ei ole seurattu erikseen. Se on ollut osa tutkimuskoordinaattorin toimenkuvaa.

Koordinoivalla organisaatiolla oli käytössään 20 000 euron kulubudjetti matkoihin ja viestinnän kuluihin. Vuoden lopussa nämä kulut laskutettiin yhteistyösopimuksen mukaisesti muilta isäntäorganisaatioilta. Vuonna 2016 kulut olivat noin 16 665 € ja vuonna 2021 yhteensä 21 426 €.

Taulukko 1. Resurssien käyttö vuosina 2019 ja 2020

Muut Kulut	2019	2020
Nettisivut	3981	780
Jaksomedia (podcast),	3870	1420
Mukamas fasilitointi		2396
Muu viestintä (paino-, käännös- ja taittokulut)	3000	8602
Matkat + kokoustarjoilut	3205	3174
Jäsenmaksut (EEAC)		1500
ALVt	2599	3550
Muut kulut yhteensä	16655	21426

Syksyllä 2020 Kestävän kehityksen koordinaatioverkosto ilmoitti halukkuudestaan tukea paneelin työtä 20 000 eurolla. Tämä rahoitus päätettiin käyttää Murrostyöpajojen rahoittamiseen. Rahoituksella palkattiin Lukeen osa-aikainen harjoittelija Milla Tengström ja ostettiin työpajan fasilitoinnin tuki Mukamas -yritykseltä.

7 Yhteenveto paneelin toiminnasta ja sen vaikuttavuudesta

7.1 Kestävyyspaneeelin toiminta 2019-2020 pähkinänkuoressa

Kestävyyspaneeelin ensimmäiset kuukaudet kuluivat toiminnan käynnistämässä. Paneelin jäsenet tutustuivat toisiinsa, toistensa näkökulmiin kestävän kehityksen kysymyksissä, etsi itselleen sopivia työskentelytapoja ja loi käytäntöjä ja alustoja sisäiseen ja ulkoiseen viestintään.

Syksyllä 2019 aloitettiin työskentely Kuuden murrospolun kanssa GSDR2019 -raportin hengessä ja puheenjohtajan vahvalla panoksella siinä. Paneelin Kuusi polkua kestävyteen -julkaisu on toiminut tärkeänä perustana ja ohjenuorena paneelin toiminnassa kestävyysmurroksen edistämiseksi systeemisesti, erilaiset keskinäisriippuvuudet huomioiden. Kestävyyspaneeeli on kommentoinut useita tärkeitä selontekoja, mm. Agenda2030 ja Green Deal -ohjelmien toimeenpanoa Suomessa. Paneeli on päättäväisesti tuonut esiin eri järjestelmien yhteisvaikutuksia ja muistuttanut kestävyyskysymysten moninaisuudesta.

Keväällä 2020 paneelin tuloksia esiteltiin eri sidosryhmille, tosin koronatilanteen vuoksi osa suunnitelmista (esim. Tiedekulman tilaisuus, Suomi Areena -tapahtuma) peruuntui tai lykkääntyi. Pandemia toi mukanaan myös hyviä asioita: Etäyhteyksien muuttuminen pakolliseksi mahdollisti panelistien osallistumisen eri paikkakunnilta demokraattisesti. Syksyllä 2020 paneelia työllisti monet lausunnot, asiantuntija- ja tutkimusyhteistyöpyynnöt samaan aikaan paneelin murrostyöpajojen kanssa.

Paneeli on tukenut päätöksentekoa kommenttipuheenvuoroillaan ja lausunnoillaan, ja panelistit ovat olleet aktiivisia eri viestintävälineissä ja tilaisuuksissa. Yhteys Valtioneuvoston kanslian kestävän kehityksen koordinaatioverkostoon toimii hyvin ja se mahdollistanut paneelin aktiivisen osallistumisen Kestävän kehityksen toimikunnan työhön ja politiikan valmisteluun. Paneelin työ on tullut tutuksi eri ministeriöissä ja valiokunnissa sekä kansliapäälliköiden keskuudessa. Vuoden 2020 loppupuolella yhteistyö muiden tiedepaneelien ja eurooppalainen paneelien verkoston (EEAC) kanssa tiivistyi.

7.2 Itsearviointia

Paneeli arvioi omaa työtänsä maaliskuussa 2020. Panelistit näkivät erityisen hyvinä asioina seuraavat:

- Kuuden polun -julkaisu hyvä sekä prosessina että tuotoksena. Sen myötä on voitu avata kestävyiden systeemisyyttä eri kohderyhmille.
- Puheenjohtajan osallistuminen kansainväliseen arviointityöhön (GSDR 2019) on ollut paneelille arvokasta: sitä kautta on saatu sisältöä omaan työhön.
- Paneeli on kyennyt integroimaan kestävyiden eri näkökulmia yhteen ja sitä kautta tuomaan esille kestävyystavoitteiden ja -ulottuvuuksien keskinäisriippuvuutta.
- Paneelin työ on ollut antoisaa: se on tukenut panelistien omaa työtä ja tutkimusta kestävyyskysymysten parissa, antanut tietynlaista taustatukea ja antanut selustaa puhua kestävyyskysymyksistä ja paneelin kannanotoista laajemmin kuin oma erityisosaaminen tarjoaisi.
- Paneelin sisäinen työ koettiin toimivaksi: panelistien välillä vallitsee luottamus ja panelistien koordinaatio (puheenjohtajisto + sihteeristö) sai kiitosta ammattitaidostaan kestävyyskysymysten suhteen.

Keskustelussa todettiin, että jatkossa paneeli voisi pyrkiä tavoittamaan laajemmin eri kohderyhmät, kansalaiset ja kansalaisjärjestöt sekä ammattikunnat ja businessyhteisöt. Nyt työ liikkunut tiede-politiikka - akselilla. Panelistien erilaiset tieteenalat ja kokemukset voitaisiin hyödyntää vielä paremmin yhteisen dialogin kautta tieteidenvälisyyttä vahvistaen. Lisäksi panelistien ja koordinaatiotiimin rooleja voisi selkeyttää siinä, missä määrin koordinaatiotiimin odotetaan osallistuvan sisältöjen tuottamiseen. Yhtenä kysymyksenä

nousi esiin myös se, miten löytää kärkiä viestintään: systeemisyys voi jäädä liian abstraktille tasolle. Argumenta -hanke tuo tähän varmastikin apuja.

Suurimpana kysymyksenä on kuitenkin paneelin rajalliset resurssit. Paneelin toiminta perustuu pitkälti vapaaehtoisuuteen ja toisaalta paneelin työkenttä, kestävä kehitys, on hyvin laaja ja kompleksinen asiakokonaisuus. Paneelilla ei ole ilmasto- ja luontopaneelin tavoin resursseja uuden tiedon tuottamiseen, kuten esim. selvitysten tekemiseen, minkä vuoksi paneelin ulostulot perustuvat yksittäisten panelistien osaamiseen ja niiden pohjalta rakennettuun synteisiin ja eettisiin pohdintoihin. Viestinnällinen tuki tapahtuu organisaatioiden omana työnä. Paneeli on pohtinut vaihtoehtoja paneelin toiminnan resurssien parantamiseksi ja niistä on keskusteltu esim. tulevaisuusvaliokunnan ja valtiovarainministeriön kanssa, ja näitä keskusteluja jatketaan.

7.3 Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointia

Kestävän kehityksen asiantuntijapaneeli on tavoitteidensa mukaisesti toiminut aktiivisesti tieteen äänenä, päätöksenteon tukena ja keskustelun virittäjänä kestävä kehityksen kysymyksissä. Paneeli on onnistunut lisäämään yhteiskunnallista näkyvyyttään niin kansallisesti kuin kansainvälisesti. Näkyvyys ei ole vielä ilmasto- tai luontopaneelin tasolla, mutta varmasti osittain paneelin työn ansiosta systeminen lähestymistapa kestävä kehityksen kysymyksissä on vahvistumassa (esim. Kestävä elvytys -raportti). Paneelien välinen yhteistyö avaa parhaillaan laajempaa tieteellistä keskustelua laajojen arviointien (IPBES, IPCC, GSDR) tulkinnasta ja yhteiskunnallisista kysymyksistä (vihreä kasvu) aiempaa laajemmin ja monipuolisemmin Suomessa. Paneeli on luonut positiivista tulevaisuudennäkymää, toivoa, samalla kun se on uskaltanut nostaa esille myös vaikeita kysymyksiä eri yhteiskunnallisten haasteiden yhteen linkittyneisyydestä.

Liite 1. Eeva Furmanin kestävään kehitykseen liittyvät esitykset

2019

ESDN conference, Helsinki, 30.10.2019 <https://www.sd-network.eu/?k=ESDN%20conferences&year=2019> (keskeisin)

2020

Formas conference Agenda 2030 - sustainable transformation on a scientific basis, Stockholm-web, keynote: Transforming towards sustainable development by implementing the Agenda2030

ISGlobal & El Dia Despues, COVID-19, global environmental change, and opportunities to progress towards the SDGs-webinar, Barcelona-web, Decade after: How the Covid-pandemic can accelerate progress towards SDGs

GUNi International Conference on Sustainable Development Goals: Higher Education and Science Take Action, Barcelona, keynote: Transforming towards sustainable development: integrating effectiveness and justice considerations

ISGlobal, Barcelona, presentation. From environmental research to sustainability science: supporting an informed transformation towards planetary health

Academic Publishers Europe conference APE2020, Berlin, session: Catalysts of Change – Why SDGs are important for Innovation and Scholarly Communication? Esitys: The big leap: how to move from what is agreed and done to what needs to happen

SDSN, Tukholma-web, Multi-, Inter-, and Trans-disciplinarity, and Co-creation – definitions and applications, lokakuu

Workshop on Science, Technology and Innovation for the SDGs Meeting of the IATT and 10-Member group under the TFM in preparation of the Multi-Stakeholder Meeting on Science, Technology and Innovation for the SDGs 2020, Vienna, esitykset: GSDR entry points: (iv) energy and (v) cities ja Financing and investing in Science, Technology and Innovation for the SDGs

Unesco and GUNi: Futures of Education, Barcelona-web, panel

EC DG R&I henkilöstölle, Brussels-studio, Pathways to transformations for sustainability happen in concrete systems

Global Young Academy, Berlin - web, What can (young) scientists do to heal the earth? (short intervention)

HLPF, UN, New York-web, lyhyt kannanotto tieteen merkityksestä Suomessa kestäväen kehityksen edistämiseksi, Suomen VNR, <https://www.youtube.com/watch?v=nPKXii00tMI>

Ibrad-Separn, Intia-web, esitys: Local participation for ecological sustainability

LesContres Economiques, France-web, paneelialustus ja keskustelu yhdessä mm. Olli Rehnin kanssa, talous ja kestävä kehitys <https://www.lesrencontreseconomiques.fr/en/videos/>

Wise STN projects international workshop: Creeping socio-ecological catastrophes: Is excluding the long term in decision-making inevitable, Helsinki-web, How to prevent today's crisis decisions from paving the way to unwanted socio-ecological disruptions decades into the future?

YK-liitto, Helsinki, Suomen opettajat, Ilmastonmuutos, biodiversiteetti ja kiertotalous: Mitä jokaisen opettajan tulee tietää ja tehdä?

Demokratia-akatemia DEMO, Helsinki, keynote: Kestävä kehitys demokratiankehityksen perustaksi

YM johto Agenda2030, Helsinki-web, Kuusi polkua kestävyteen - Kestävyyspaneelin evästyksiset systeemisen murroksen edistämiseksi Suomessa

Eduskunta, tulevaisuusvaliokunta, Helsinki, Kuusi polkua kestävyteen: julkaisutilaisuus

Kansliapäällikkökokous, Helsinki, Kuusi polkua kestävyteen - Kestävyyspaneelin evästyksiset systeemisen murroksen edistämiseksi Suomessa

Tila ja Tulevaisuus, Helsinki-studio, kestävän kehityksen näkymiä, kestävyysmurros ja nuoret

Kehityspoliittinen toimikunta, biodiversiteettikannanotto, Helsinki-web, esitys ja arvio heidän työstään

UM:n Kavaku-kurssi, Helsinki, YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ja kansainvälisen tutkijapaneelin viestit

Ministeri Skinnarin lounasseminaari: Kuntien aktiivisuus kestävän kehityksen toimeenpanossa, Helsinki, Globaali kestävän kehityksen raportti 2019

Valtion tarkastusvirasto, Helsinki-web, Ilmiömäinen budjetointi

YTF, kansainväliset ympäristöraportit, Helsinki-web, keskustelu (paneelien edustajat)

Pirkanmaan ecothon, Pirkanmaa-web, Ecological transition – what in earth does that mean?

Urbaria, Kaupunkiakatemia ja Sofi - Kuinka vaikuttaa viisaasti. Helsinki, Tiedekulma. Paneeli.

PEER Trisd konferenssi, solutions, practical application of sdgs, kommenttipuheenvuoro. marraskuu

Helsingin yliopisto, Transition management and food business, Viikki-web, esitys: Valtion rooli kestävän kehityksen edistämässä

Ekosäätiö – sustainability elders, Oodi Helsinki, Ilmastohätätila ja kriisinhallinta tai kestävyyskriisi ja yhteiskunnallinen murros, marraskuu

SASKY koulutuskuntayhtymä, Parkano, Planeetan rajat ovat uhattuna

Eläköityneiden yliopisto, Hamina, kestävä kehitys luonnon näkökulmasta

Julkaisuja:

Furman, E. 'The Big Leap: How to Move from What Is Agreed and Done to What Needs to Happen'. 1 Jan. (2020). 1 – 6. Information Services & Use Information Services & Use 40 (2020) 313–318 DOI 10.3233/ISU-200077

Lindblom, A. & E. Furman. 2020. Kriisistä ulos kestävämmiin eväin – meillä on ainutlaatuinen mahdollisuus tehdä uudesta normaalista parempi 16.5.2020. Puheenvuoro Kainuun Sanomat: <https://www.kainuusanomat.fi/artikkeli/puheenvuoro-kriisista-ulos-kestavammin-evain-meilla-on-ainutlaatuinen-mahdollisuus-tehda-uudesta-normaalista-parempi-182323725/> Forssan Lehti: <https://www.forssanlehti.fi/uutiset/kriisista-ulos-kestavammin-evain-meilla-on-ainutlaatuinen-mahdollisuus-tehda-uudesta-normaalista-parempi-647808>

Lisäksi julkaistu: Lapin Kansa,

Furman, E. 2020. Koronaepidemian myötä Afrikka-yhteistyö entistä tärkeämpää. Kestävyyspaneelin blogi 28.4.2020. https://www.kestavyyspaneeli.fi/blog_post/koronaepidemian-myota-afrikka-yhteistyö-entista-tärkeämpää/

Furman, E. 2020. The unbearable slowness of sustainability. Blog of Finnish environment institute 4. April. <https://www.syke.fi/en-US/Current/Ratkaisujablogi>

Furman, E. Kestävyyden sietämätön hitaus. 4.4.2020. SYKEN Ratkaisuja-blogi. <https://www.syke.fi/ratkaisuja-blogi>

